Adviesrapport

Scenarioverkenning Uitvoering Jeugdbeschermingsmaatregelen in Drenthe

Juni 2025 | Eveline Kampman en Thomas Dijksman

gewoon eef
advies | procesbegeleiding

DSDC
Dijksman SD Consultancy

Samenvatting

Ons, Thomas Dijksman en Eveline Kampman, is gevraagd om te onderzoeken welke mogelijke alternatieven er zijn voor de uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen in Drenthe op het moment dat Jeugdbescherming Noord niet meer de bevoegdheid heeft om deze maatregelen uit voeren, omdat ze niet meer over het benodigde certificaat beschikt. In dit rapport hebben we een drietal scenario's verkend.

Deze scenario's zijn:

1. Overname van maatregelen door regionale en landelijke GI's
2. Een nieuwe GI oprichten in Drenthe
3. Gefaseerde afbouw van maatregelen bij JBN, geen regionale GI en de stevige lokale teams vangen de casuïstiek op

We hebben de scenario's getoetst op rechtmatigheid (mag dit wel?), doelmatigheid (is dit haalbaar en effectief?) en we hebben gekeken hoe het scenario zich verhoudt tot het toekomstscenario jeugd- en gezinsbescherming (een beweging die landelijk wordt onderschreven).

Van bovenstaande scenario's achten wij alle scenario's ongewenst, maar het eerste scenario het meest uitvoerbaar en waarschijnlijk omdat het de rechtmatigheidstoets doorstaat.

We hebben een vierde scenario geschetst, in het geval dat JBN wel haar certificering behoudt.

Dit scenario is:

4. JBN blijft bestaan met kerntaken en specialisme, lokaal wordt expertise opgebouwd.

Dit laatste scenario achten wij het beste scenario. Er is op dit moment te vaak sprake van pseudo-veiligheid bij jeugdigen met een maatregel in Drenthe. Het urgentiebesef van de huidige situatie dient gebruikt te worden om het stelsel te verbeteren. Dit is niet een probleem van JBN, noch enkel van Drenthe, maar van het gehele stelsel.

Inhoudsopgave

Samenvatting 2

Inhoudsopgave 3

Inleiding 4

Aanleiding 5

Aanpak 6

Verantwoordelijkheden in het stelsel 8

Bevindingen AEF-onderzoek 10

Bevindingen 12

Scenario's 13

- Scenario 1: Overname van maatregelen door regionale en landelijke GI's 13
- Scenario 2: Een nieuwe regionale GI oprichten 15
- Scenario 3: Gefaseerde afbouw van maatregelen bij JBN, geen regionale GI en de stevige lokale teams vangen de casuïstiek op 17
- Scenario 4: JBN blijft bestaan met kerntaken en specialisem, lokaal wordt expertise opgebouwd 19

Overzicht scenario's 21

Conclusies en aanbevelingen 22

Inleiding

De afgelopen twee maanden hebben wij gesproken met partijen die een bijdrage leveren aan de veiligheid van de Drentse jeugdigen en gezinnen. Dit op verzoek van de jeugdhulpregio Drenthe naar aanleiding van het overbruggingscertificaat dat Jeugdbescherming Noord (JBN) heeft ontvangen van het Keurmerk Instituut Nederland (KMI). Het KMI heeft in december 2024 besloten om het certificaat van JBN in te trekken, omdat het niet aan het landelijk vastgestelde normenkader kon voldoen. Het KMI heeft een overbruggingscertificaat verstrekt, omdat ze vertrouwen heeft in het herstel van JBN.

Jeugdbeschermingsmaatregelen mogen alleen maar uitgevoerd worden door, de naam zegt het al; een gecertificeerde instelling. Jeugdbescherming Noord (JBN) is de regionaal werkende Gecertificeerde Instelling (GI) in Groningen en Drenthe en is daarnaast de Veilig Thuis organisatie in de regio Groningen.

Als GI voert JBN-maatregelen uit zoals een ondertoezichtstelling (OTS) of een voogdij- en jeugdreclasseringsmaatregel (JR). Op het moment dat JBN geen certificaat meer ontvangt, verstrekt het KMI een beëindigingscertificaat voor 6 maanden en dit certificaat kan éénmalig met zes maanden worden verlengd. Dit certificaat wordt ingetrokken, op het moment dat alle lopende jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen gecontroleerd aan een andere GI zijn overgedragen.[1]

Aan ons is de vraag gesteld:

Welke alternatieve scenario's zijn er voor de uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen, voor de Drentse jeugdigen, op het moment dat JBN haar certificaat niet krijgt?

In dit rapport geven we achtereenvolgens weer:

- Hoe we de verkenning hebben uitgevoerd;
- Wat de verantwoordelijkheid is van de verschillende partijen in het stelsel;
- Schetsen we een drietal scenario's op het moment dat JBN haar certificaat definitief verliest en een vierde scenario op het moment dat ze haar certificaat behoudt;
    - Per scenario geven we aan wat de kern van het scenario is, wat de opbrengst uit de interviews is, wat de financiële aspecten zijn waar rekening mee moet worden gehouden, hoe doelmatig en rechtmatig het scenario is en hoe het zich verhoudt tot het toekomstscenario.
- We eindigen met een aantal conclusies en aanbevelingen.

1. zie artikel 6 van de regeling aanwijzingen tijdelijk certificaat jeugdbescherming en jeugdreclassering 2024

Aanleiding

Al jaren hebben de Drentse gemeenten grote zorgen over de taakuitvoering door JBN. Al meerdere keren heeft er vanuit de Groningse en Drentse gemeenten een aanvullende financiering plaatsgevonden. De regio geeft aan dat de bekostiging boven het landelijk tarief ligt en toch lukt het JBN niet om de kerntaken van een GI goed uit te voeren. De regio geeft aan dat er korte perioden van verbetering zijn geweest, maar telkens ontstaan er toch weer tekortkomingen. De zorg voor jeugdigen met een maatregel is daardoor al meerdere jaren onder de maat.

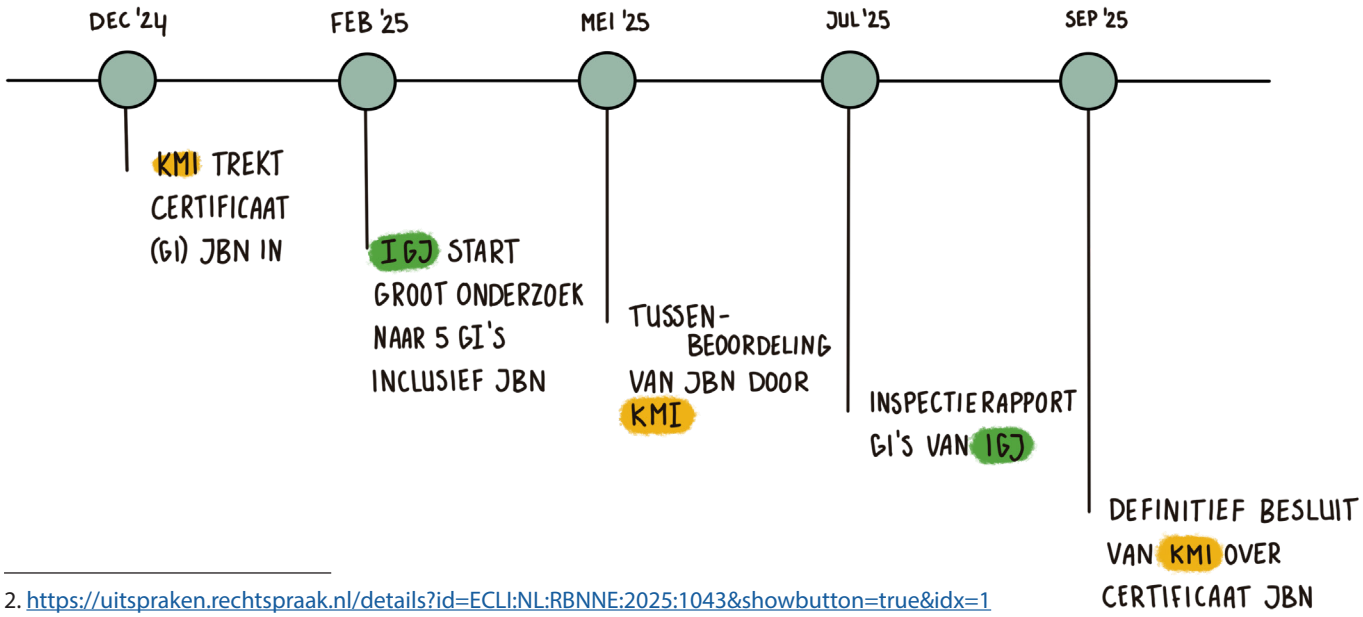
Vanwege grote zorgen over de continuïteit en het functioneren van de organisatie is er op verzoek van de jeugdhulpregio's Drenthe en Groningen een onderzoek uitgevoerd door Andersson Elffers Felix (AEF) naar de bestaande situatie bij JBN. De AEF heeft een rapport opgeleverd (d.d. 20 februari 2025) met daarin een herstelplan.

Naast het verliezen van het certificaat van het KMI is er een toezichtstraject gestart vanuit de Inspectie Gezondheids-zorg en Jeugd (IGJ). Ook de Jeugdautoriteit is betrokken om de continuïteit van kritieke jeugdzorgfuncties te waarborgen.

De optelsom van toezicht, overbruggingscertificering en negatieve berichtgeving bevestigt de zorg die er leeft rondom de continuïteit en kwaliteit van de zorg voor jeugdigen en gezinnen in een kwetsbare en onveilige situatie. Illustratief is een recente uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland, waarin een ondertoezicht-stelling is beëindigd vanwege het ontbreken van een (vaste) jeugdbeschermer bij JBN[2].

De Drentse wethouders hebben besloten om, in afwachting van de uitkomst van het toezichtstraject en de beoordeling door het KMI, onderzoek te doen naar alternatieve scenario's. Waarbij dit uitdrukkelijk als een plan B wordt verkend, de eerste inzet is gericht op het herstel van JBN.

In bijgaande tekening is weergegeven hoe de tijdlijn rond-om JBN er uit heeft gezien en naar verwachting er uit zal zien de komende maanden.

2. https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBNNE:2025:1043&showbutton=true&idx=1

Aanpak

Om te komen tot de rapportage die voor u ligt, zijn interviews afgelegd met verschillende stakeholders. Dit om te verkennen of, en zo ja welke, alternatieve scenario's denkbaar en uitvoerbaar worden geacht. Op basis van deze interviews zijn we gekomen tot een selectie van de aangedragen scenario's. Vervolgens hebben we deze scenario's getoetst op zorgcontinuïteit, rechtmatigheid en doelmatigheid. Tot slot hebben we gekeken naar de verhouding tot het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.

Wat is het toekomstscenario?

Het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming is een gezamenlijk programma van de ministeries van J&V en VWS en VNG, waarin nauw samengewerkt wordt met de partners in het veld om de kind- en gezinsbescherming effectiever en slimmer te organiseren.[3]

Het Toekomstscenario beoogt een nieuwe manier van denken en werken, waarin gezinsgericht en in samenhang met alle betrokkenen wordt ingezet op eerdere en passende hulp aan alle leden in een gezin. In elf proeftuinen beproeven we deze gezinsgerichte aanpak.

Het toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming is een landelijk programma waarover recent veel discussie is geweest. Met name de uitwerking van de structuurwijzigingen in de jeugdveiligheidsketen zijn onderwerp van gesprek. [4]

3. In deze animatie wordt uitgelegd wat het toekomstscenario behelst: Animatievideo: Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

4. Zie bijvoorbeeld dit statement van Veilig Thuis.
Recent hebben de GI's in een manifest gevraagd om te stoppen met het toekomstscenario.
De VNG heeft uitdrukkelijk afstand genomen van dit manifest.

De volgende stakeholders hebben bijgedragen aan de totstandkoming van dit advies:

- Jeugdbescherming Noord
- Leger des Heils Jeugdbescherming & -Reclassering
- William Schrikker Jeugdbescherming &- Reclassering
- Jeugdbescherming Friesland
- Jeugdbescherming Overijssel
- Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
- Jeugdautoriteit
- Ministerie van Justitie en Veiligheid
- Landelijk Programmateam Toekomstscenario
- Rechtbank Noord-Nederland
- Gemeentelijke vertegenwoordigers jeugdregio Drenthe
- Sharon Stellaard
- Raad voor de Kinderbescherming
- Keurmerkinstituut
- Vertegenwoordigers van de advocatuur

Er is gekozen voor semigestructureerde interviews met ruimte voor toelichting en nuance. De gesprekken zijn gevoerd aan de hand van een open leidraad gericht op drie hoofdvragen:

1. Welke kansen en risico's zie je nu JBN in de problemen is geraakt?
2. Welke alternatieve scenario's zijn denkbaar en wat zijn de implicaties daarvan?
3. Welke bijdrage zou jouw organisatie kunnen leveren bij een mogelijke (tijdelijke) oplossing?

De inhoud van dit rapport is bewust niet herleidbaar tot individuele personen. In de periode tussen maart en begin juni 2025 zijn de gesprekken gevoerd. Tussentijd heeft er twee keer bestuurlijk overleg plaatsgevonden waarbij we de bevindingen tot dan toe hebben besproken.

Vervolgens is de uitkomst van die gesprekken gevat in een conceptrapportage, welke ambtelijk is gedeeld op 18 juni 2025. Na een laatste correctieronde is dit advies definitief aangeboden op 23 juni 2025, zodat het besproken kan worden in het Algemeen Bestuur Overleg van de jeugdhulpregio van 2 juli 2025.

Verantwoordelijkheden in het stelsel

Voordat we naar ons inhoudelijke rapportage gaan, vinden we het belangrijk om het huidige stelsel te duiden. Dit vraagstuk bevindt zich in een uiterst complex speelveld. Om de complexiteit goed te kunnen overzien, is het belangrijk om de rol van de verschillende partijen te begrijpen. We zullen hieronder de verantwoordelijkheden van de verschillende partijen uitleggen.

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Het ministerie van J&V is stelselverantwoordelijk voor de uitvoering van JB-maatregelen en ziet daarop toe. Dat betekent dat dit ministerie verantwoordelijk is voor het functioneren van het gehele systeem van jeugdbescherming.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Het ministerie van VWS is verantwoordelijk voor de zorg en het welzijn van jeugdigen en de preventieve kant daarvan, waarbij de uitvoering van deze taken vaak gedelegeerd is naar gemeenten. Het ministerie heeft onder meer landelijke tarieven voor GI's vastgesteld en trekt de landelijke Hervormingsagenda Jeugd, waarin belangrijke passages zijn opgenomen over het inrichten van Stevige Lokale Teams (waarin ook veiligheidsexpertise wordt benoemd).

Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)
De IGJ is verantwoordelijk voor het onafhankelijke toezicht op de kwaliteit van de jeugdhulp. De IGJ ziet toe op de kwaliteit van de GI, maar ook op de kwaliteit van het KMI.

Jeugdautoriteit (JA)
De Jeugdautoriteit is verantwoordelijk voor het toezicht op de continuïteit van de jeugdhulp, waaronder de jeugdbescherming. Op het moment dat jeugdhulpaanbieders financiële problemen ervaren kijkt de jeugdautoriteit mee in het belang van de continuïteit van jeugdhulp. De Jeugdautoriteit gaat straks over naar de NZa.

Keurmerkinstituut (KMI)
Het KMI is door het ministerie van J&V aangesteld als verstrekker van het certificaat dat een GI nodig heeft om haar werkzaamheden als GI uit te mogen voeren. Het KMI werkt op basis van een landelijk vastgesteld normenkader, waaraan GI's worden getoetst.

De Gecertificeerde Instelling
De GI geeft uitvoering aan de maatregelen die door de rechter zijn opgelegd in het kader van de veiligheid van de jeugdige. Dat geldt zowel voor jeugdbeschermings- als jeugdreclasseringsmaatregelen. Ook niet-wettelijke taken maken onderdeel uit van de portefeuille van de GI's.

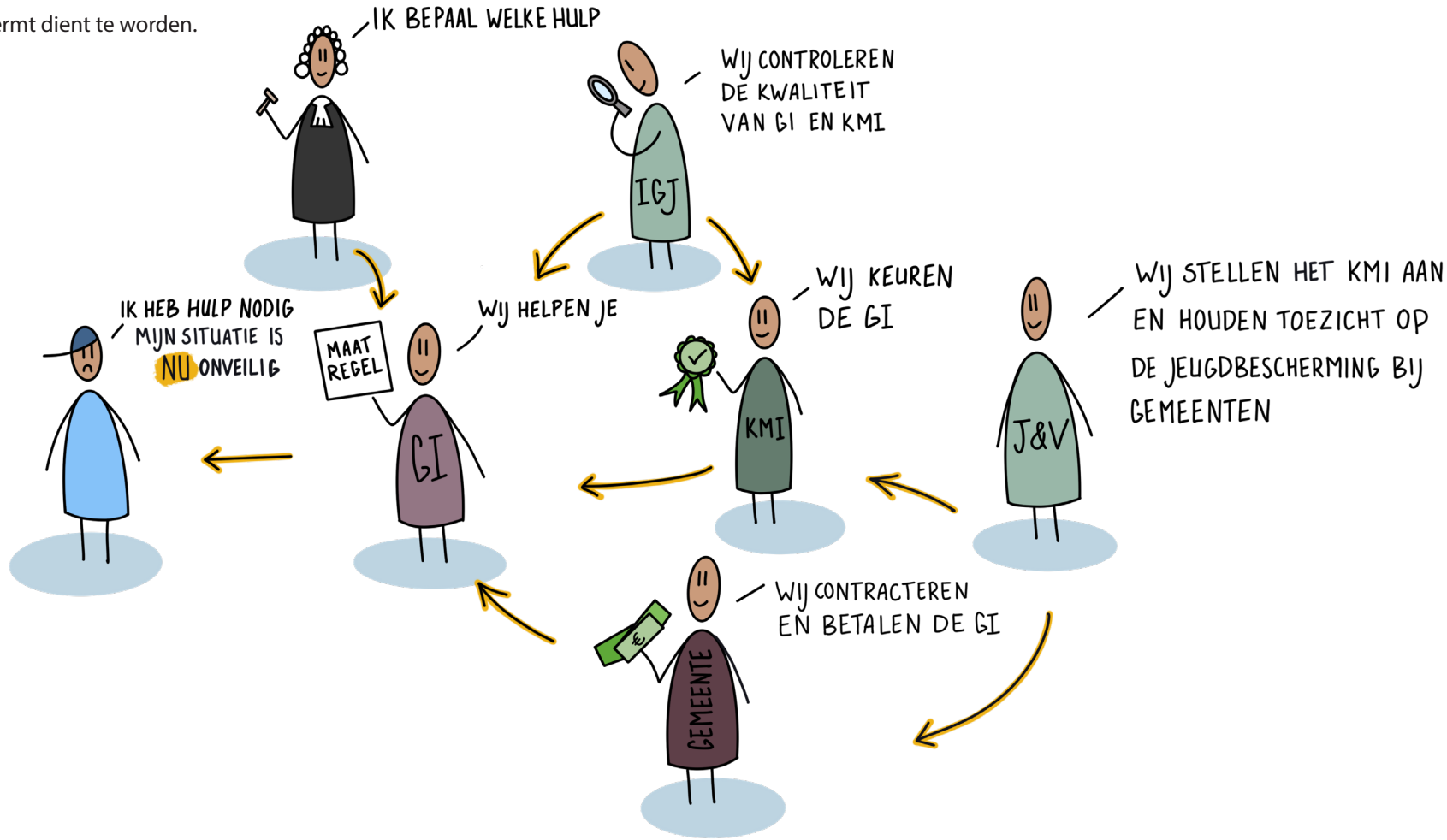
De Rechtspraak
Een GI is de organisatie die jeugdbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregelen uitvoert. Een rechter kan een jeugdbeschermingsmaatregel opleggen aan jeugdigen die in hun ontwikkeling worden bedreigd, zoals een onveilige thuissituatie. Heeft een jeugdige een strafbaar feit gepleegd, dan kan de rechter een jeugdreclasseringsmaatregel opleggen.

Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)
De taken en bevoegdheden van de RvdK vloeien voort uit de wet: beschermingstaken, taken rond gezag en omgang na een scheiding, taken rond het afstaan en adopteren van kinderen, pleegouderschap en afstammingsvragen, taken rond strafbare feiten gepleegd door jongeren en taken rond schoolverzuim. De raad adviseert de rechtbank over het instellen van jeugdbeschermingtaken en geeft ook een advies welke GI de taak uit moet voeren.

De Drentse gemeenten
De Drentse gemeenten zijn verantwoordelijk voor de contractering van de GI's voor de uitvoering van de maatregelen. Het ministerie van J&V ziet toe op gemeenten, zodat ze deze contractering en daarmee de uitvoering van de maatregelen op een correctie wijze uitvoeren en zorgdragen voor de continuïteit van zorg bij

acute en/of structurele onveiligheid. Doen ze dat niet naar behoren dan kan het Rijk interbestuurlijk toezicht (IBT) toepassen op gemeenten voor de uitvoering van deze taak.

In onderstaande tekening is schematisch weergegeven hoe bovenstaande organisaties zich verhouden ten opzichte van de jeugdige die beschermt dient te worden.

Bevindingen AEF onderzoek

AEF heeft een onderzoek afgerond op 20 februari 2025. De uitkomst van dit onderzoek is relevant voor de context van deze opdracht en van invloed op de mogelijke scenario's. In het AEF-rapport is daarover voldoende uitgelicht en beschreven. We hebben in dit rapport een korte samenvatting opgenomen uit het rapport van AEF rondom (het ontstaan van) de problemen bij JBN, voor zover het relevant is voor dit rapport.

Achtergrondinformatie

Jeugdbescherming Noord en Veilig Thuis Groningen (JBN/VTG) kampen al jarenlang met uitdagingen rond kpi's en normtijden, oplopende wachtlijsten, hoog verzuim, en personeelstekorten. Ondanks eerdere verbetertrajecten, zoals het Plan van Aanpak 2020-2022, is de situatie niet blijvend verbeterd. Werknemers ervaren hoge werkdruk en gebrek aan toekomstperspectief, wat tot meerdere noodsignalen heeft geleid. Op dit moment werkt JBN/VTG aan procesverbeteringen en maatregelen om de werkdruk te verlagen. In samenwerking met de betrokken gemeenten is besloten om een onderzoek uit te voeren naar mogelijkheden om te komen tot duurzaam herstel.

Naast de personele problemen is er ook sprake van andere factoren die maken dat er zorgen zijn over JBN. AEF stelt: 'Interne organisatorische problemen lijken de voornaamste oorzaak van de wachtlijsten en financiële instabiliteit in de organisatie.'

Onder meer (1) verzuim en verloop, (2) kostprijzen en (3) productiviteit moeten worden aangepakt om te komen tot duurzaam herstel.

Gelijktijdig daalt de instroom van nieuwe jeugdbeschermings- en reclasseringsmaatregelen. Hoewel dat inhoudelijk een gewenste ontwikkeling lijkt, betekent dit een extra complicerende factor voor de bedrijfsvoering van JBN. Daadwerkelijk herstel vraagt het versterken van strategische beleidscapaciteit, het verbeteren van leiderschap en constructieve werksfeer en inzet van extra capaciteit om de werkvoorraad actief op te pakken. JBN tracht met de aanstelling van de nieuwe bestuurder deze beweging te maken. Er wordt breed vertrouwen uitgesproken in deze bestuurder. De vraag is of er voldoende draagkracht is om tijdig genoeg verbeteringen te laten optreden. Op de korte termijn staat de continuïteit bij JBN onder druk en bepaalt de certificering (als randvoorwaarde) door het KMI of de GI haar activiteiten nog kan en mag voortzetten.

De actuele situatie van JBN (evenals de benodigde verbeteringen op de korte termijn) is bepalend voor de snelheid waarin er een keuze zal moeten worden gemaakt tussen de scenario's die zijn uitgewerkt in dit rapport.

Naast het onderzoek naar de certificering door het KMI, voert de IGJ ook een onderzoek uit naar vijf GI's, waaronder JBN. Het definitieve onderzoeksrapport wordt in juli 2025 verwacht. Er wordt een rapport per organisatie opgeleverd en een overkoepelend rapport.[5] Dit onderzoek betreft een verdiepend onderzoek, nadat de inspectie begin dit jaar heeft geconstateerd dat de uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen landelijk ondermaats is en in de breedte (dus bij meerdere GI's) niet aan de norm voldoet.

Terugloop van aantal maatregelen

Ter bevestiging van het beeld dat het aantal maatregelen in de laatste jaren daalt, hieronder een overzicht:

Maatregelen

JBN	2020	2021	2022	2023
Jeugdbescherming				
OTS	430	420	358	293
Voogdij	174	151	156	113
Jeugdreclassering	182	180	159	160
Machtigingen uithuisplaatsing	142	179	119	121
	928	930	792	687

(Drentse kinderen; de gegevens over 2024 zijn nog niet bekend)

5. *'Zorgen over kinderen die wachten op jeugdbescherming en jeugdreclassering'*

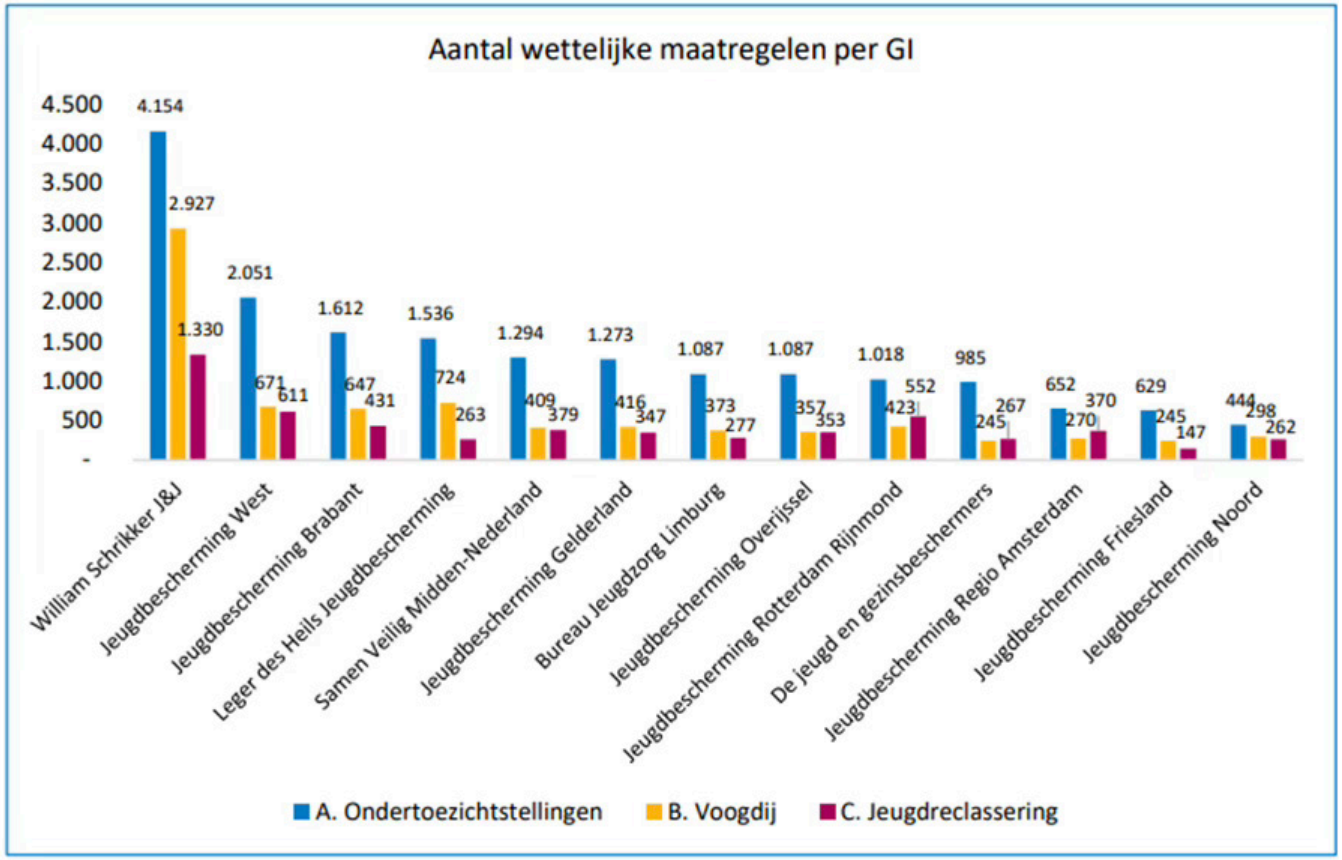
Op basis van de cijfers vanuit de gemeenten in Zuid-Drenthe, is duidelijk dat in de periode vanaf 2022 tot 2024, het aandeel dat JBN heeft in de behartiging van de maatregelen, gedaald is van 45,9% naar 39,9%.

In het AEF-rapport wordt op pagina 17 aangegeven dat het totale aantal maatregelen voor Drenthe uitvoert door JBN is gedaald naar 388 in 2024.

Deze trend laat zien dat zowel het werkelijk aantal maatregelen uitgevoerd door JBN, als het marktaandeel van JBN onder druk staan. JBN is op dit moment de kleinste GI van Nederland. In het schema rechts zijn alle GI's van Nederland met het aantal maatregelen per GI opgenomen.

Wederzijdse afhankelijkheden Drenthe – Groningen

JBN is een regionaal gebonden GI, voor de jeugdhulpregio's Groningen en Drenthe. In Groningen is Veilig Thuis Groningen onderdeel van de organisatie van JBN. Op het moment dat de Drentse gemeenten een andere invulling gaan geven aan de contractering van gecertificeerde instellingen voor de uitvoering van maatregelen, heeft dit consequenties voor de Groninger gemeenten. Dit is geen onderdeel van onze opdracht, maar dit aspect dient meegewogen te worden bij het maken van een keuze.

Bevindingen

Uit de gesprekken komen een aantal belangrijke rode draden naar voren:

- Er is erkenning voor de complexe situatie van JBN en begrip voor de inzet op herstel.
- Er wordt veel vertrouwen uitgesproken in de huidige bestuurder van JBN die recent is aangetreden.
- We hebben een probleem in het stelsel, de aandacht richt zich nu op JBN, maar die kan dit niet eigenstandig oplossen. Het betreft een collectieve verantwoordelijkheid en daarmee ook collectieve buikpijn.
- Elk alternatief scenario dat wordt gekozen is suboptimaal. Er is geen scenario waarin een oplossing kosteloos zal zijn. Op dit moment wordt de wettelijke taak, de bescherming van jeugdigen, niet (volledig) waargemaakt.
- Er is grote zorg over de huidige uitvoering: Het ontbreken van vaste jeugdbeschermers leidt tot onacceptabele risico's voor kinderen en gezinnen.
- Lange wachttijden bij de uitvoering van beschermingsmaatregelen zijn ontoelaatbaar. Het vraagt maximale inspanning en flexibiliteit van de keten om daar een antwoord op te bieden.
- Het afchecken van alle boxen in de wettelijke opgestelde kaders, maakt niet dat het echt veilig is. Zoals de inspectie al vermeldt in de aankondiging van haar onderzoek van 27 februari 2025. Te veel jeugdigen wachten op een vaste jeugdbeschermer. Er is meermaals aangegeven dat er sprake is van *pseudo*-veiligheid.
- Meerdere partijen geven aan dat bij 80% van de casuïstiek de scheiding van ouders het dominante probleem is, wat maakt dat de ontwikkeling van de jeugdige wordt bedreigd of dat het onveilig is.
- De gemeentelijke inzet op echtscheidings-problematiek is onvoldoende om het grote aantal 'scheidings-OTS'en te verminderen.
- Er wordt ervaren dat Drenthe in haar aansturing te verdeeld is om echt te sturen en actie te ondernemen.
- Dit vraagt om een lange termijnvisie, niet om reactieve bestuurlijke korte termijn keuze of tijdelijke pleisters. Drentse gemeenten houden te veel vast aan hun eigen autonomie en zijn onvoldoende sturend, waardoor echte oplossingen uitblijven. Dit is lastig om te exact te verwoorden en betreft deels cultuur, maar het algemene beeld is dat handelen te lang uitblijft.
- Veel betrokkenen zien (tijdelijke) taakovername door zorgaanbieders als een noodzakelijke stap. Zowel bij herstel van JBN als bij alternatieve scenario's (ook dan is tijd nodig om te komen tot zorgvuldige en gecontroleerde overdracht).
- In het merendeel van de gesprekken komt terug dat de huidige situatie ook moet worden aangegrepen om versnelt het stelsel te herzien en te werken aan het afbouwen van het aantal beschermingsmaatregelen.
- De rechtsbescherming van ouders en jeugdigen rondom het dwingende kader van een jeugd-beschermingsmaatregel is een groot goed en mag niet in het gedrang komen.
- Het Toekomstscenario (en daarmee een Regionaal Veiligheidsteam) wordt door sommigen als wenselijk, maar nog onvoldoende uitgewerkt en niet landelijk gedragen beschouwd. Voor de korte termijn biedt dat daarom ook geen volledige oplossing.

Scenario's

Scenario 1: Overname van maatregelen door regionale en landelijke GI's

Omschrijving

In dit scenario wordt uitgegaan van het (gefaseerd) overnemen van de lopende en nieuwe maatregelen van JBN door GI's in omliggende regio's waarbij het specifiek zal gaan om de GI in Overijssel en de GI in Friesland, en/of door de landelijk werkende GI's zoals de William Schrikker jeugdbescherming & -reclassering (WSS) en het Leger des Heils jeugdbescherming & -reclassering (LJ&R).

Kern van het scenario

Deze route vraagt om intensieve coördinatie en afstemming met andere GI's, samenwerking met rechtbanken, herverdeling van dossiers en waar nodig uitbreiding van capaciteit. Ook wordt ingezet op een zorgvuldig overdrachtsproces per maatregel of cluster van casuïstiek. De ervaring leert dat het gecontroleerd overdragen van zorgtrajecten veel vraagt van gemeenten, GI's en zorgaanbieders en veel impact heeft op jeugdigen, gezinnen en professionals.

Belangrijke bevindingen uit interviews

- Landelijke GI's zijn bereid om een rol te spelen, maar geven aan zich te moeten beperken tot een specifieke doelgroep, conform de doelgroepbepaling. Daarbij geldt ook dat ze in omvang onvoldoende kunnen om JBN integraal over te nemen en dat de uitvoering van maatregelen landelijk ook onder druk staat. Ook William Schrikker, die landelijk veruit de grootste GI is, is op dit moment in onderzoek bij de inspectie.
- Landelijke overheidspartijen zien dit scenario niet als voorkeursscenario vanwege de discontinuïteit in lopende zorgtrajecten en een mogelijk onvoldoende dekkend GI-(zorg)landschap.
- Justitiële partners hebben zorgen over de praktische uitwerking van dit scenario. Overdracht van uitvoerende partij bij wettelijke maatregelen brengt zware administratieve lasten met zich mee.
- De Regionale GI's (Overijssel en Friesland) hebben aangegeven bereid te zijn jeugdigen en personeel over te nemen op het moment dat er geen certificaat wordt verstrekt. Zolang er een (overbruggings)certificaat is, zullen deze GI's niet in deze markt treden. Daarnaast wordt de uitdrukkelijke kanttekening geplaatst dat beide GI's nimmer hun eigen organisatie in gevaar wensen te brengen door een overname. Beide GI's lijken op het eerste gezicht goed functionerende GI's, waarbij moet worden opgemerkt dat de GI in Friesland, nauwelijks groter is dan JBN en daardoor slechts een beperkt aantal jeugdigen over kan nemen.

Financiële aspecten

- Overname van personeel en/of maatregelen kost extra tijd, die niet gedekt wordt binnen de huidige landelijke tarieven.
- Kosten voor overdracht en organisatie van de maatregelen zijn onzeker, maar zullen zeker niet (aanzienlijk) lager zijn dan de investering die nodig is om te komen tot herstel (conform het AEF-rapport).
- De ontmanteling van JBN is zeker niet kosteloos. De vraag is in hoeverre JBN door de overdracht van maatregelen versneld in een faillissementsscenario terechtkomt.
- Het is onzeker of de huidige medewerkers bereid zijn om over te stappen naar een andere GI of de sector verlaten. Het is in dit scenario daarom allerminst zeker dat er behoud is van de relatie tussen de jeugdbeschermer en het gezin.

Rechtmatigheid

Dit scenario scoort hoog op rechtmatigheid.

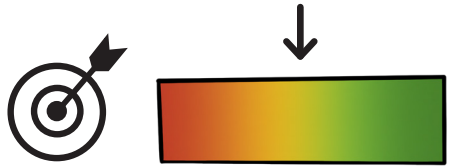
- De contractuele gevolgen zijn mogelijk beperkt, mits andere GI's toegevoegd kunnen worden aan het bestaande contract.
- Het voldoet aan normenkader van het KMI.
- Past in het denkkader J&V (mits continuïteit is geborgd/sprake is van certificaat bij uitvoering maatregelen).

Doelmatigheid

Dit scenario scoort redelijk op doelmatigheid.

- Doelgroepbepaling bij landelijke GI's is leidend, wat maakt dat niet alle cliënten, maar ook niet alle medewerkers over kunnen.
- Regionale GI's willen een belangrijke steen bijdragen, maar willen onder geen beding hun eigen organisatie in gevaar brengen.
- Er is onzeker of medewerkers de jeugdige volgen bij het wijzigen van de GI.
- De wachttijd is hiermee niet opgelost.
- Risicodekking overnemende partijen is zeer kostbaar.
- Gevolgen van 'knip' voor Groningen? Is er sprake van continuïteit in buurregio?
- Praktische 'omzetting' van 300+ maatregelen is een grote operatie voor de Rechtbank en voor gemeenten en vraagt veel coördinatie.

Verhouding tot het toekomstscenario

Dit scenario brengt ons op geen enkele wijze dichter bij het toekomstscenario.

Scenario 2: Een nieuwe regionale GI oprichten

Omschrijving

In dit scenario wordt verkend of een nieuwe (GI) kan worden opgericht in de regio Drenthe die de taken van JBN op termijn kan overnemen. Dit zou kunnen betekenen dat er een nieuw samenwerkingsverband of organisatie wordt ingericht die voldoet aan de voorwaarden voor certificering bij het KMI en contractering bij de gemeenten.

Kern van het scenario

Op het moment dat er geen nieuw certificaat wordt verstrekt, volgt een zogenoemd 'beëindigingscertificaat'. JBN krijgt dan een periode de tijd om zaken over te dragen en de uitvoering van wettelijke maatregelen te stoppen. In dit scenario moet die tijd worden gebruikt om tot een nieuwe regionale GI te komen, die voldoet aan het normenkader van het KMI. Dat zou kans en gelegenheid geven om de zaken over te dragen aan de nieuw op te richten GI en personeel integraal over te nemen. Het oprichten van een nieuwe GI vraagt om het werven van gekwalificeerd personeel, het realiseren van een organisatie die voldoet aan de certificeringseisen, en het inregelen van contractuele afspraken met gemeenten. In dit scenario zou mogelijk een tijdelijk vangnet (crisisorganisatie) nodig zijn om de continuïteit van de uitvoering te borgen tijdens de opbouwfase van de nieuwe organisatie.

In dit scenario is de impact op het jeugdveiligheidslandschap niet vooraf te voorspellen. Alles valt of staat met de kwaliteit van de nieuw op te richten GI. Omdat er geen bewezen 'trackrecord' is, zullen de landelijke partijen niet veel vertrouwen hebben in een goede afloop.
Het toevoegen van een nieuwe partij aan bestaande contracten moet ook met instemming van de huidige gecontracteerde partijen. Het lijkt onwaarschijnlijk dat er een nieuwe marktpartij kan ontstaan die kan voldoen aan alle spelregels en met een afbouwopdracht (en kleine omzet) gaat starten in Drenthe.

Belangrijke bevindingen uit interviews

- Vanuit het veld wordt breed getwijfeld aan de haalbaarheid van een nieuwe GI op korte termijn. De verwachting is dat geen enkele partij in korte tijd zal kunnen voldoen aan de certificeringseisen.
- In het onderzoek naar landelijke tarieven voor GI's is onderstreept dat er geen sprake is van een marktwerking in de jeugdbescherming en dat gestuurd moet worden op de afbouw van het aantal maatregelen.
- Een regionale GI, alleen op de schaal van de jeugdregio Drenthe, heeft maar een beperkte omvang. De vraag is of een GI met een dergelijke omvang wel zelfstandig overeind kan blijven.
- De landelijke tarieven bieden nauwelijks ruimte voor het opbouwen van een nieuwe organisatie.
- IGJ, Jeugdautoriteit en het ministerie van J&V geven aan geen voorstander te zijn van dit scenario.
- Eerdere ervaringen met mogelijke toetreding van nieuwe partijen is dat het vooraf moeilijk in te schatten is of een partij voldoet aan alle verwachtingen vanuit de opdrachtgever. Op papier kan een nieuwe toetreder een beter alternatief lijken dan de huidige partijen, in de praktijk moet nog maar uitwijzen of dat dan werkelijk zo is. Dit scenario lijkt verleidelijk (onder het mom van: 'het gras lijkt altijd groener aan de overkant'), maar biedt geen enkele garantie op een betere uitkomst.

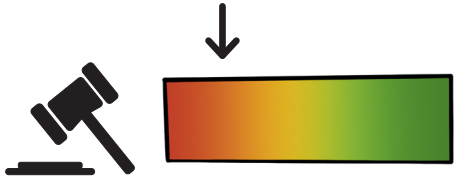
Financiële aspecten

- Er is een aannemelijk risico op discontinuïteit. Daarbij is er geen garantie/zekerheid op kwaliteit van zorg. Er kan in de op- en afbouwfase veel misgaan.
- Financieel lijkt dit scenario ook onaantrekkelijk, omdat er kosten gemaakt moeten worden voor de afbouw van JBN én de opbouw van een nieuwe organisatie die niet vanaf de start volledig operationeel zal zijn op de 300+ zaken van JBN.
- Zonder risicobijdrage is de marge/reserve voor een nieuwe organisatie ook te klein om te kunnen bouwen.
- De huidige landelijke tarieven bieden onvoldoende dekking voor frictie- en opstartkosten.
- Geen zekerheid over toereikende bekostiging op de lange termijn.
- Ook de ontmanteling van JB Noord in dit scenario brengt kosten met zich mee.

Rechtmatigheid

Dit scenario scoort laag op rechtmatigheid, tenzij het kan voldoen aan het normenkader van het KMI.

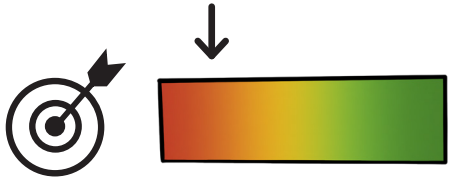
- Een nieuwe organisatie zal in de periode van het beëindigingscertificaat van JBN (maximaal 1 jaar) aan de volledige certificeringsvoorwaarden van het KMI moeten voldoen. Dit is een onwaarschijnlijk ingewikkelde opgave.
- Daar komt bij dat het de verwachting is dat deze organisatie direct onder een vergrootglas ligt van de partijen die een verantwoordelijkheid hebben in dit stelsel.

Doelmatigheid

Dit scenario scoort laag op doelmatigheid.

- Dit vraagt een enorme (financiële) investering van alle betrokken partijen. Het bouwen en oprichten van een nieuwe organisatie is kostbaar.
- De kans dat kan worden voldaan aan normenkader in een relatief korte periode is klein.
- Kans op overgang van personeel van JBN naar nieuwe GI, maar dat is geen garantie.
- De omvang van de nieuw op te richten organisatie is beperkt en daarmee kwetsbaar (het blijft de kleinste GI van Nederland), met de opgave om nog verder te krimpen.
- Past niet in de lijn der verwachting van het ministerie van J&V.
- Kans op status quo en geen werkelijke verbetering/ verandering in kwaliteit van zorg.
- Biedt geen oplossing voor huidige wachttijden.

Verhouding tot het toekomstscenario

Doordat de contractuele afspraken met de partijen in het jeugdveiligheidsdomein onveranderd blijven in dit scenario, worden hier geen aanvullende stappen in de richting van het toekomstscenario gezet. De taak/rol van de GI's blijven onveranderd.

Scenario 3: Gefaseerde afbouw van maatregelen bij JBN, geen regionale GI en de stevige lokale teams vangen de casuïstiek op

Omschrijving

In dit scenario wordt uitgegaan van een gecontroleerde en gefaseerde afbouw van JBN als gecertificeerde instelling, in combinatie met een tijdelijke crisisorganisatie. Deze tijdelijke structuur wordt ingericht om te voorkomen dat kinderen zonder vaste jeugdbeschermer komen te zitten en moet zorgen voor rust, overzicht en continuïteit in de uitvoering van lopende maatregelen.

Kern van het scenario

Hier zou JBN haar activiteiten geleidelijk afbouwen. In de tussentijd moeten (deel)taken worden ondergebracht bij een tijdelijke crisisorganisatie, bestaande uit een combinatie van zorgaanbieders, lokale teams en (waar mogelijk) andere gecertificeerde instellingen.

Er wordt toegewerkt naar een nieuwe, duurzame uitvoeringsstructuur (mogelijk Regionaal Veiligheidsteam), in lijn met het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.

Belangrijke bevindingen uit interviews

- Er wordt getwijfeld aan de uitvoerbaarheid van dit scenario. Enerzijds vanwege de uitblijvende landelijke kaders over het Toekomstscenario, anderzijds vanwege de instroom van nieuwe wettelijke maatregelen. Het lijkt (veel) te vroeg om te werken in een situatie waarbij een regionale GI niet meer nodig is.
- De landelijke partijen wijzen op de huidige wet- en regelgeving waarin duidelijk onderscheid wordt gemaakt in bevoegdheden van GI's en van zorgaanbieders. Dat maakt dat onder deze wetten en regels er niet veel taken kunnen worden belegd bij andere partijen dan bij een gecertificeerde instelling.
- Tijdelijke verdeling van taken vraagt een hoge mate van coördinatie en afstemming. Partijen twijfelen aan de beschikbare capaciteit en expertise bij gemeenten om dat goed te kunnen doen.
- Er is nog onvoldoende uitgewerkt wat dit in de praktijk betekent. Het is onduidelijk wat de impact is voor gezinnen. Er moet worden uitgewerkt wat dan de formele rol van de jeugdbeschermer nog kan zijn.
- Het inrichten van een tijdelijke crisisorganisatie is tijdrovend en kostbaar. Dit terwijl er behoefte is aan een structurele (lange termijn) keuzes.
- Een tijdelijke crisisorganisatie/inzet lijkt vrijwel alle stakeholders in elk scenario noodzakelijk. Bij behoud van JBN zorgt het voor de lucht en tijd om te komen tot verbetering. Bij overname naar nieuwe organisaties geeft het ruimte om warme overdrachten mogelijk te maken en bij het afbouwscenario kun je niet zonder, omdat onveiligheid in gezinnen moet worden teruggedrongen en maatregelen moeten worden uitgevoerd.

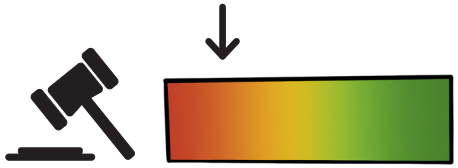
Financiële aspecten

- Een tijdelijke crisisorganisatie kost geld en vooraf is niet bepaald hoe lang die organisatie in stand moet worden gehouden.
- De gefaseerde afbouw van maatregelen bij JBN vraagt nieuwe partijen om in te stappen op zorg en ondersteuning, ook dat zal niet passen binnen de huidige financiële kaders/de begroting van die partijen.
- Gefaseerde afbouw is moeilijk te sturen. Versnelde afbouw brengt JBN dichter bij een faillissementsscenario waarbij een groot deel van de kosten voor rekening zullen komen van de gemeenten.

Rechtmatigheid

Dit scenario scoort laag op rechtmatigheid.

- Er is geen gecertificeerde instelling die deze maatregelen uit kan voeren. De huidige wet- en regelgeving en de stelselverantwoordelijke (het ministerie van J&V) staat niet toe dat je uitvoering geeft aan dit scenario. Zonder certificaat kunnen en mogen geen wettelijke maatregelen worden uitgevoerd.

Doelmatigheid

Dit scenario scoort redelijk op doelmatigheid.

- Biedt kans om inhoudelijke ondersteuning te bieden aan gezinnen in acute/structurele onveiligheid.
- Gezinnen op de wachtlijst worden sneller geholpen.
- Kerntaken en deeltaken GI worden uitgevoerd door zorgaanbieders en het lokale team.
- Je gebruikt de crisissituatie om stappen in de richting van een RVT te zetten.

Verhouding tot het toekomstscenario

In dit scenario werk je versneld toe naar de regionale veiligheidsteams zoals benoemd in het toekomstscenario. Het scoort dan ook hoog op de verhouding tot deze ontwikkeling.

Scenario 4: JBN blijft bestaan met kerntaken en specialisme, lokaal wordt expertise opgebouwd

Omschrijving

De hiervoor beschreven scenario's zijn allemaal sub-optimaal. De huidige situatie is ook verre van ideaal. Feit is dat er nu jeugdigen zijn die niet de bescherming krijgen die ze nodig hebben. Niet alleen bij JBN, maar in de gehele keten van jeugdbescherming. Dat móet veranderen.

JBN trekt er heel hard aan om intern veranderingen door te voeren. Dit is echter onvoldoende om het nú veilig te maken voor de meest kwetsbare jeugdigen. Gemeenten zijn aan zet om hier verandering in aan te brengen. Op dit moment is er een regionale GI nodig en de rechtsbescherming van het gedwongen kader. Daarnaast kan er echter veel meer opgebouwd worden, om te voorkomen dat jeugdigen in het gedwongen kader belanden. We hebben er daarom voor gekozen om een vierde scenario te beschrijven, mede gelet op het feit dat we de verwachting hebben dat het JBN lukt om aan de eisen van de certificering te kunnen voldoen. In dit scenario gaan we ervan uit dat JBN blijft bestaan als een specialist in het zorglandschap die zorgt voor het uitvoeren van haar kerntaken als GI en het waarborgen van de uitvoering van het gedwongen kader, waarmee we de rechtsbescherming voor jeugdigen en ouders in stand houden.

Kern van het scenario

JBN blijft bestaan als regionale GI. JBN voert in deze rol haar kerntaken als GI uit. Daarbij is het belangrijk dat opdrachtgevers het vertrouwen uitspreken naar JBN, waarbij dit vertrouwen moet groeien. JBN is in dit scenario heel eerlijk over welke taken ze wel of niet uit kan voeren. Lukt het niet om een jeugdige een vast jeugdbescherming te geven, dan gaan we dat samen wel organiseren. We beperken daarmee de scope van JBN tot wat ze daadwerkelijk waar kan maken, waarbij de kerntaken van de GI bij JBN blijven.

Tegelijkertijd bouwen we binnen de gemeenten zo snel mogelijk op naar een vorm van regionale veiligheidsteams. Waarbij we ook oog hebben voor de kleinere gemeenten in Drenthe en waarborgen de grotere gemeenten, dat de kleinere gemeenten deze ambitie ook waar kunnen maken. Je zou bijvoorbeeld kunnen kiezen voor drie regionale veiligheidsteams in Drenthe.

De huidige deeltaken van GI's landen bij de lokale veiligheidsteam.[6] Onder deeltaken kan worden verstaan:

1. Betrokkenheid aan de voorkant in de vorm van consultatie en advies of intensieve vrijwillige hulp, waarbij moet worden opgemerkt dat 'drang' geen rechtsgrond heeft.
2. Uitvoering en begeleiding van gezags- en omgangsregelingen;
3. Het organiseren van hulp (m.u.v. bepaling inzet jeugdhulp). De GI is onder de huidige wet- en regelgeving een wettelijke verwijzer.

Deze inzet leidt tot een afname van het aantal ondertoezichtstellingen en daarmee de druk op de GI. De wijze van financiering van de GI dient hier passend bij te zijn. De regio betaalt voor een hele dure maar noodzakelijk specialist en is daar ook bereid toe.

Er is een nauwe samenwerking tussen alle betrokken partijen. Er is een gedeelde verantwoordelijkheid, maar dit leidt in de huidige situatie soms juist tot een situatie waarin *niemand* verantwoordelijkheid neemt. Dit mag niet meer voorkomen. Gemeenten dienen veel dwingender te zijn richting de gecontracteerde zorgaanbieders voor de levering van jeugdhulp, maar ook richting de GI over het nakomen van gemaakte afspraken.

Belangrijke bevindingen uit interviews

- Er is op dit moment te vaak sprake van pseudoveiligheid. Dat betekent dat we met elkaar kaders hebben afgesproken (bijvoorbeeld het tijdelijk niet hebben

6. In juni 2024 deed AEF landelijk onderzoek naar de inrichting van Regionale Veiligheidsteams. Daarbij zijn de volgende taken als kerntaken van een GI benoemd. Uitvoeren van kinderbeschermingsmaatregelen. 2. Verzoeken indienen bij de rechter. 3. Uitvoeren van jeugdreclassering. 4. Specialistische taken op landelijke niveau of waarvoor één GI is aangewezen. Het benoemen van deeltaken en kerntaken dient echter nog onderwerp van gesprek te zijn met de GI.

van een vast jeugdbeschermer) waardoor het nu in sommige gevallen feitelijk onveilig is voor de betreffende jeugdige. Het kader zegt dat het mag, maar voor de jeugdige is het ongewenst.

- We hebben ons te houden aan de wettelijke kaders ten behoeve van de rechtsbescherming van de jeugdigen en hun ouders, daar mag geen afbreuk aan gedaan worden.
- Het is in Drenthe te vrijblijvend om geen jeugdhulp te leveren en/of jeugdigen door te verwijzen naar andere zorgaanbieders.
- Partijen spreken uit dat in 80% van de casuïstiek die nu beland bij de GI, echtscheidingsproblematiek het dominante probleem is.
- Er zijn betere alternatieven beschikbaar voor deze vraagstukken, dat vraagt investeren aan de voorkant en samenwerking van partijen.
- Dit scenario vraagt om commitment, actiebereidheid, samenwerking en sturing van de Drentse gemeenten.

Financiële aspecten

- Net als bij alle andere scenario's is dit een kostbaar scenario. Je dient lokaal iets op te bouwen, en tegelijkertijd te investeren in JBN. Door de beschikbaarheid van de kerntaken van de GI te financieren, verzekert de opdrachtgever (lees de jeugdhulpregio) zich tegen dreigende discontinuïteit (vanwege o.a. versnelde afbouw of beperkte instroom).

Rechtmatigheid

Dit scenario scoort hoog op rechtmatigheid.

- Er is een GI die daadwerkelijk uitvoering geeft aan haar wettelijke taak.

Doelmatigheid

Dit scenario scoort hoog op het gebied van doelmatigheid.

- Je biedt dan daadwerkelijk hulp ook aan de gezinnen die nu op een wachtlijst staan (en d.m.v. triage als minst urgent worden aangemerkt)
- Daarmee gebruik je de ontstane situatie om een stap dichter bij het afbouwen van het aantal maatregelen te komen zonder daarbij het landschap direct op zijn kop te zetten en erkent de noodzaak van het interveniëren in gevaarlijke/acute/structurele onveilige situaties

Verhouding tot het toekomstscenario

In dit scenario maak je een beweging richting het toekomstscenario.

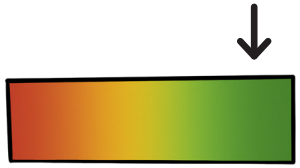
Overzicht scenario's

Scenario 1: Overname van maatregelen door regionale en landelijke GI's

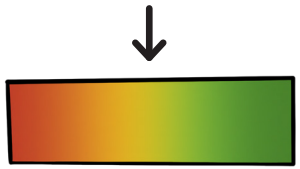
Omschrijving

In dit scenario wordt uitgegaan van het (gefaseerd) overnemen van de lopende en nieuwe maatregelen van JBN door GI's in omliggende regio's waarbij het specifiek zal gaan om de GI in Overijssel en de GI in Friesland, en/of door de landelijk werkende GI's zoals de William Schrikker jeugdbescherming & -reclassering (WSS) en het Leger des Heils jeugdbescherming & -reclassering (LJ&R).

Rechtmatigheid

Doelmatigheid

Scenario 2: Een nieuwe regionale GI oprichten

Omschrijving

In dit scenario wordt verkend of een nieuwe (GI) kan worden opgericht in de regio Drenthe die de taken van JBN op termijn kan overnemen. Dit zou kunnen betekenen dat er een nieuw samenwerkingsverband of organisatie wordt ingericht die voldoet aan de voorwaarden voor certificering bij het KMI en contractering bij de gemeenten.

Rechtmatigheid

Doelmatigheid

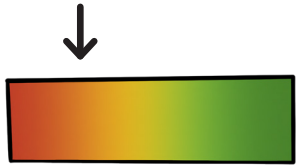

Scenario 3: Gefaseerde afbouw van maatregelen bij JBN, geen regionale GI en de stevige lokale teams vangen casuïstiek op

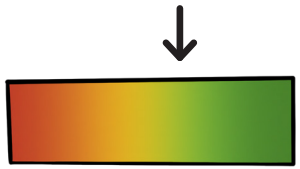
Omschrijving

In dit scenario wordt uitgegaan van een gecontroleerde en gefaseerde afbouw van JBN als gecertificeerde instelling, in combinatie met een tijdelijke crisisorganisatie. Deze tijdelijke structuur wordt ingericht om te voorkomen dat kinderen zonder vaste jeugdbeschermer komen te zitten en moet zorgen voor rust, overzicht en continuïteit in de uitvoering van lopende maatregelen.

Rechtmatigheid

Doelmatigheid

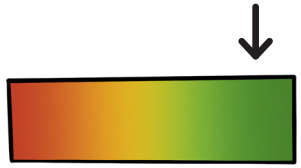

Scenario 4: JBN blijft bestaan met kerntaken en specialisme, lokaal wordt expertise opgebouwd

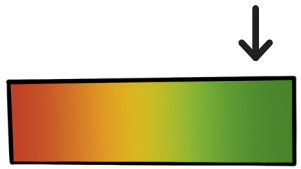
Omschrijving

In dit scenario gaan we ervan uit dat JBN blijft bestaan als een specialist in het zorglandschap die zorgt voor het uitvoeren van haar kerntaken als GI en het waarborgen van de uitvoering van het gedwongen kader, waarmee we de rechtsbescherming voor jeugdigen en ouders in stand houden.

Rechtmatigheid

Doelmatigheid

Conclusies en aanbevelingen

Er is sprake van een disfunctionerend jeugdveiligheidsstelsel, daar zijn alle betrokken partijen het over eens. Een scenario zonder regionale GI is op dit moment niet wenselijk.

Als er gekozen moet worden uit de scenario's zonder de inzet van JBN (vanwege het uitblijven van de certificering), dan achten we het scenario waarbij de Drentse jeugdigen worden verdeeld over de overige GI's, nog het minst nadelige scenario. Binnen de huidige wet- en regelgeving is doorstaat dit scenario de rechtmatigheidstoets het beste.

We pleiten echter voor scenario 4, waarbij er hard wordt gewerkt aan het behoud en de verbetering van JBN en er gelijktijdig lokaal en regionaal hard wordt gewerkt aan het opbouwen van de lokale teams en ondersteunende jeugdhulp.

Let op: het gaat bij de keuze voor dit scenario om een fundamentele en langdurige keuze die gemaakt wordt en die ook ingevuld moet worden. Dit vraagt een grote inspanning. Daarvoor is het én noodzakelijk dat er bestuurlijk en managerial commitment is op die keuze, maar vooral dat er samen wordt gewerkt in de uitvoering vanuit het geschetste perspectief. Daarvoor zijn middelen (menskracht en geld) nodig. Die middelen moeten echt beschikbaar komen en blijven zodat de medewerkers worden gefaciliteerd om de gevraagde beweging en andere rol- en taakverdeling te kunnen maken. Het vraagt ook om realistische verwachtingen van bestuurders.
Het aanpassen van rollen, taken en systemen is niet van vandaag op morgen geregeld. Tegelijkertijd is er nú behoefte aan tijdige, passende en kwalitatieve zorg voor jeugdigen in onveilige (thuis)situaties.

De jeugdigen die nu een maatregel van JBN hebben dienen betere ondersteuning te ontvangen. Het is onacceptabel dat jeugdigen, waarbij ernstige ontwikkelingsbedreigingen zijn geconstateerd, nu niet direct kunnen worden geholpen. Dat betekent dat er meer jeugdigen op een passende wijze lokaal geholpen worden.

We hebben daarbij de volgende aanbevelingen:

- Verenig je als Drentse gemeenten, stuur gezamenlijk op deze opgave, met een lánge termijnvisie, investeer maximaal in deze beweging om het voor volgende generaties echt beter te maken en ácteer.
- Daarvoor is het noodzakelijk dat:
  - Er regie op plaatsing plaatsvindt bij het toekennen van (verblijfs)plekken aan jeugdigen. Er gaat kostbare tijd van GI- en toegangsmedewerkers verloren aan het zoeken naar een passende plek. Het ontbreekt aan zicht op het aantal beschikbare plekken in Drenthe, zicht op de vraag en er wordt vanuit het contractmanagement nog onvoldoende gestuurd op deze beweging.
  - Contracteer aan de hand van het zicht op de vraag, dat ontstaat door regie op plaatsing, passende jeugdhulp.
  - Investeer in stevige lokale teams/veiligheidsteams die ook jeugdhulp kunnen bieden, voeg kennis toe uit de keten.
- Bij 80% van de jeugdhulp, waaronder de inzet van de GI, is de echtscheidingsproblematiek van ouders het dominante probleem. Dat moet terug naar 20%. Scheiden gaan we niet voorkomen, maar deze generatie moet leren hier beter mee om te gaan. Het is een vaardigheid die we als maatschappij hebben te ontwikkelen en dat gaat niet vanzelf. Biedt hiervoor een beter alternatief. Daarvoor is het noodzakelijk dat de rechter in het kader van het personen en familierecht meer passend aanbod heeft dat daadwerkelijk beschikbaar is.

Investeer daarom in:

- beschikbare begeleide omgangstrajecten;
- een scheidings- en relatieteam lokaal/regionaal. Zorg daarbij voor een grotere beschikbaarheid van bijzonder curatoren voor jeugdigen (op dit moment zijn er slechts enkele in Drenthe) en het opleiden van gezinsadvocaten in de regio. In Groningen start voor dit laatste ook een pilot;
- laagdrempelige interventies in de stevige lokale teams.

- Investeer blijvend in de samenwerking met JBN. In elk scenario is JBN nodig om tot een goede uitvoering te komen. Bij behoud van de organisatie in samenwerking met de lokale teams, bij ontbreken van een certificering bij de overdracht van jeugdigen, gezinnen en professionals. Deze opgave kun je niet zonder elkaar volbrengen.